

Top 10 siergrassen geschikt voor in de schaduw

Siergrassen zijn goed te combineren met vaste planten

Zoals op de foto te zien is, staat er een weelderig siergras te bloeien onder de twee dikke dennen. Grassen zijn dus niet alleen geschikt voor open vlakten, maar ook voor schaduwplekken. Er zijn siergrassen die schaduw tolereren, maar toch wel van vochtige of in ieder geval niet te droge voeten houden. Maar er zijn ook grassen die het zelfs onder droge omstandigheden prima doen onder bijvoorbeeld bomen en heesters.

Auteur: Marlien van der Linden

Bodem

In een biotoop horen verschillende gewasgroepen thuis, afhankelijk van het stadium in de successie. Naast eenjarigen, vaste planten en heesters of bomen, al dan niet wintergroen, horen er dus ook zeker diverse grassoorten thuis. Omdat de beplanting in een tuin het meest in balans is met alle representanten uit de natuur, en met nét even meer 'glans', horen daar ook siergrassen bij. In een schaduwtuin geldt dat net zo goed. Gelukkig groeien siergrassen, net als in de natuur, op verschillende grondsoorten, zodat ontwerpers het juiste gras op de juiste plaats kunnen toepassen.

Combinaties

Siergrassen zijn, ook in de schaduw, goed te combineren met vaste planten. Afhankelijk van de sfeer die je wilt creëren, kun je veel vaste planten gebruiken en het siergras ertussendoor weven, of juist andersom. Het resultaat is heel verschillend. In het eerste geval geeft het gras wat 'lucht' tussen het blad van de vaste planten. Bij de tweede optie suggereert die grote hoeveelheid een grasland(je) met hier en daar wat vaste planten, om juist het wazige beeld van grasaren te accentueren. De combinatie van die twee, in welke verhouding dan ook, maakt het interessant.

De top 10

Daarom doe ik een greep uit de favorieten in deze speciale groep binnen het plantenrijk.

Onderhoud

Bladverliezende siergrassen kun je het beste ergens in maart, als het weer het toelaat en de eerste groene sprietjes boven de grond komen, afknippen op ongeveer een handbreedte boven de grond. Wintergroene soorten, daarentegen, fatsoeneer je alleen na de winter: wat bruine punten afknippen zodat hij er wat frisser bij staat, verder niet. Ben je bang dat bepaalde soorten te veel uitzaaien, knip dan na de bloei en voordat de zaden rijp zijn de aren eraf. Dat is jammer voor het winterbeeld, dus als het niet nodig is, niet doen.

Marlien van der Linden

1 *Calamagrostis brachytricha*

Dit gras, dat in boeken en catalogi ook wel onder de onjuist gebruikte namen *Calamagrostis arundinacea* var. *brachytricha* en *Stipa brachytricha* te vinden is, heeft een vrij brede bloeiaar, waarin na een buitje de waterdruppels sprookjesachtig blijven hangen. Het bloeit van augustus tot ver in oktober en heeft een mooi winterbeeld. De hoogte varieert van 90 tot 120 cm, afhankelijk van de grondsoort. Zet hem niet in te diepe schaduw en niet in natte klei (dan moet je draineren). Maar verder vindt hij alles prima.

2 *Carex morrowii* 'Ice Dance'

'Ik houd niet van bontbladig' is een vaak gehoorde kreet. Maar waarom niet? Zeker in een schaduwtuin is elk sprankje oplichtende kleur welkom. Staar er dus niet naar met je neus boven op het blad, maar neem eens wat afstand. Plaats het naast effenkleurig blad; dan zie je hoe beide planten beter uit de verf komen. Kies in een tuin wat mij betreft wel óf een zilverbonte, óf een goudbonte vorm, zoals deze 'Ice Dance'. Het wordt erg rommelig als je ze door elkaar gebruikt. *Carex morrowii* houdt van vochtige omstandigheden.

3 *Carex oshimensis* 'Everillo'

Een wat verfijndere vorm van *Carex* zijn de cultivars van *Carex oshimensis*. Het blad blijft net even lager en is smaller en de bloeiaaren zijn fijner dan bij *Carex morrowii*. Deze 'Everillo' springt eruit door zijn warme groengele kleur, zodat je zonder tuinverlichting het pad naar de schuur kunt volgen. Maar ook 'Everest' met zijn dunne zilverkleurige lijnen is zeer de moeite waard. Ook in bakken of potten die gevuld zijn met winterbloeiende planten zorg het voor volume door zijn wintergroene blad.

4 *Chasmanthium latifolium*

Een siergras met een heel herkenbare en afwijkende bloemaar is *Chasmanthium latifolium*. Het heeft in verhouding wat breder blad en veel bladmassa, waar de bloeiaaren bovenuit bungelen als hengeltjes. Het wordt 70 tot 100 cm hoog en bloeit van augustus tot en met oktober. Dit gras groeit polvormend en wordt ook voor boeketten gebruikt. Het is van origine een Noord-Amerikaanse prairieplant, die je dus niet in de diepe schaduw moet zetten. Alhoewel ik een plek ken waar ze het in de schaduw prima doen ...

5 *Hakonachloa macra*

Het Japanse hakongras heeft de laatste jaren een enorme vlucht genomen. Wát een aantallen worden hiervan verhandeld. Zowel de soort *Hakonachloa macra* als de cultivars hiervan kunnen in grote groepen worden toegepast. Als de wind erlangs gaat, is het één wuivende massa, die veel dynamiek geeft in de tuin. Maar ook in kleinere groepen is het goed toe te passen. De cultivars 'Allgold' (zie foto) en 'Aureola' zijn geelbladig. Als cadeautje geeft de plant in het najaar een prachtige herfstkleur. Dan moet hij wel wat zon krijgen.

6 *Imperata cylindrica* 'Red Baron'

Misschien te algemeen bekend om hier te noemen, maar noem nog eens een grassoort die zich zo gedraagt als *Imperata*. Een winterhard, helemaal roodbladig siergras bestaat nog steeds niet. Daarom zullen we het met dit Japanse bloedgras moeten doen. Het houdt van vocht in de volle zon, maar kan wat droger staan in de schaduw. Het gras maakt wortelstokken waarmee het zich verspreidt. Daar past de waarschuwing bij dat je erg moet opletten dat je de goede koopt. *Imperata cylindrica*, de soort, is ook in omloop, maar woekert. Bovendien wordt hij lang niet zo rood. Wees dus gewaarschuwd!

7. Luzula nivea

Dit is een lief luchtig grasje, met – zoals de naam al zegt – sneeuwwitte bloeiaren, die frivool boven het zacht behaarde blad uitsteken. Een inheemse plant die goed tegen diepe schaduw en ook een droge bodem kan. En die bovendien wintergroen is; het kan niet op. Wordt het blad na de winter toch lelijk, knip het dan in maart wat terug, zodat de plant weer kan uitlopen met mooi frisgroen blad. Zijn grovere, ook wintergroene broer *Luzula sylvatica* is ook wintergroen, maar wordt hoger en heeft geelgroene bloeiaren die er fier bovenuit steken.

8 Milium effusum 'Aureum'

Een wat rommelige, geelbladige grassoort, die heel goed in de schaduw kan, mits op een niet te droge plek. In het voorjaar is het blad al warmgeel, wat prima combineert met allerlei bollensoortjes. De aar is heel open, dus transparant. Het contrast met het wat bredere blad geeft een leuk effect. Hij is goed als strooiplant te gebruiken, maar ook in grotere groepen toe te passen. Het winterbeeld is niet zo spectaculair. *Milium effusum* is inheems in Nederland. Een slimme kweker heeft er een geelbladige vorm uit gepikt.

9 Muhlenbergia capillaris

Sinds de zomers vaak droger zijn en de winters zachter, is *Muhlenbergia* een welkome aanvulling op het sortiment. In strenge winters kan hij het moeilijk hebben, zeker als de grond te vochtig is, want daar heeft hij een hekel aan. Droge grond in de schaduw is juist ideaal. Hij heeft een heel luchtige aar, die aan het einde van de herfst als een beige waas over het blad heen ligt gedrapeerd. Dan moet het wel een warme zomer zijn geweest, want dan pas komen er aren in. Het blad op zich is ook mooi.

10. Pennisetum alopecuroides

Hij staat niet te boek als een typische schaduwplant, *Pennisetum alopecuroides*, maar toch heb ik hem jaren zien floreren in de slagschaduw van een huis. Dus zomer én winter in de schaduw. Aan droge grond heeft lampenpoetsergas wel een hekel. Het is polvormend en waaiert vanuit de pol met lange smalle bladeren als een fontein uiteen. Er zijn verschillende cultivars in omloop. Op de foto staat 'Viridescens', die een donkere aar heeft. Een 'te heet gewassen' vorm is 'Little Bunny', altijd handig voor een kleiner plekje.

Top 10	Vorm van de aar	Bloeitijd	Hoogte	Per m ²	
Calamagrostis brachytricha	breed en luchtig	aug- okt	90-120	3 tot 5	bladverliezend
Carex morrowii	smal en ong. 4cm lang	voorjaar	40-60	3 tot 5	bladhoudend
Carex oshimensis	zie no 2, bronskleurig	voorjaar	20-30	5 tot 7	bladhoudend
Chasmanthium latifolium	dik en plat, 1 cm lang	aug- okt	70-100	4 tot 6	bladverliezend
Hakonachloa macra	open en luchtig	sep-nov	30-40	5 tot 7	bladverliezend
Imperata cylindrica 'Red Baron'	bloeit zelden	geen	40-60	5 tot 7	bladverliezend
Luzula nivea	in plukjes, wint	mei-juni	40-60	5 tot 7	bladhoudend
Milium effusum 'Aureum'	heel luchtig	mei-juni	50-70	5 tot 7	bladverliezend
Pennisetum alopecuroides	dikke borstelvorm	aug-dec	80-100	3	bladverliezend
Muhlenbergia capillaris	heel fijntjes	aug-dec	40-60	3 tot 4	bladhoudend

Afhankelijk van de sfeer die je wilt creëren, kun je veel vaste planten gebruiken en het siergras ertussendoor weven, of juist andersom

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!